

Til lovforslag nr. L 209

Folketinget 2012-13

Betænkning afgivet af Beskæftigelsesudvalget den 15. maj 2013

Udkast

til

Betænkning

over

Forslag til lov om vikarers retsstilling ved udsendelse af et vikarbureau m.v.

[af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen)]

1. Ændringsforslag

Enhedslistens medlemmer af udvalget har stillet 3 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 17. april 2013 og var til 1. behandling den 23. april 2013. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Beskæftigelsesudvalgetudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring. Den 23. april 2012 sendte beskæftigelsesministeren de indkomne høringssvar, notat herom og et ligestillingsnotat herom til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 20 spørgsmål til beskæftigelsesministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger [og politiske bemærkninger]

◇

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af *et mindretal* (EL), tiltrådt af <>:

Til § 3

1) Stk. 5 affattes således:

»Stk. 5. Stk. 1-4 finder ikke anvendelse, hvis vikarbureauet kan dokumentere, at der i henhold til en kollektiv overenskomst er fastsat en ordning, som regulerer de løn- og arbejdsvilkår, der er nævnt i stk. 1 og 2, og som herved ud fra en samlet vurdering sikrer vikarer vilkår i forbindelse med udsendelser på brugervirksomheder mindst svarende til, hvad vikarerne havde været sikret, hvis stk. 1 og 2 havde fundet anvendelse. Det skal fremgå af overenskomsten, at parterne skal være enige om at fravige lovens ligebehandlingsprincip.«

[Vikaransatte skal ansættes på samme vilkår som på brugervirksomheden, der skal være enighed om at fravige ligebehandlingsprincip]

Til § 4

2) I stk. 1 indsættes efter 2. pkt. som nyt punktum:

»Vikarbureauet skal oplyse vikaren om, hvorvidt der mellem vikarbureauet og brugervirksomheden er aftalt en jobklausul, og om indholdet heri.«

[Oplysning om jobklausul]

Nye paragraffer

3) Efter § 8 indsættes i *kapitel 4* som nye paragraffer:

»§ 01. Beskæftigelsesministeren bemyndiges til at etablere en autorisationsordning for vikarbureauer med et indhold svarende til, hvad der gælder med hensyn til erhvervelse af tilladelse i henhold til lov om godskørsel.

§ 02. Tvister vedrørende denne lov behandles af Arbejdsretten.«

[Etablering af autorisationsordning, Arbejdsretten som enekompetent]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Ændringsforslaget sikrer, at vikaransatte er ansat på vilkår, der hvad de væsentlige løn- og ansættelsesvilkår angår ud fra en helhedsbetragtning mindst svarer til vilkårene for ansatte på brugervirksomheden. Lovforslaget sikrer ikke dette, men åbner tværtimod for, at overenskomstansatte er ansat under ringere løn- og ansættelsesvilkår end beskrevet i lovens § 3, stk. 1 – 2, hvilket vil være i strid med direktivets ligebehandlingsprincip. Ved at indsætte ordene »ud fra en samlet vurdering« levnes der stadig rum for den fornødne fleksibilitet i fastlæggelsen af vikarens løn- og ansættelsesvilkår.

Ændringsforslaget sikrer endvidere, at loven respekterer det kollektive overenskomstsysteem. Overenskomtsystemet bygger på aftaler mellem to parter. Det må derfor også være overenskomtparterne der i fællesskab afgør, hvorvidt den kollektive overenskomst kan anvendes til at fravige loven og under hvilke betingelser. Et lignende princip findes i øvrigt i ferieloven. Lovforslaget åbner for, at én repræsentativ overenskomstpart kan omgå en kollektiv overenskomst og ligebehandlingsprincippet ved at tiltræde en anden overenskomst med en ikke-repræsentativ part.

Til nr. 2

Det foreslås, at et vikarbureau pålægges at oplyse vikarerne om, hvorvidt vikarbureauet og brugervirksomheden

har indgået aftale om en jobklausul, og i givet fald om dens indhold, herunder størrelsen af det beløb, som brugervirksomheden i henhold til jobklausulen skal betale vikarbureauet ved ansættelse af en vikar.

Ændringsforslaget sikrer, at det er arbejdsgiverens forpligtelse at oplyse vikaren om, der er indgået jobklausul, og på hvilke betingelser. Det er ikke rimeligt, at vikaren selv skal tage initiativ til at få dette oplyst.

Til nr. 3

Det foreslås, at beskæftigelsesministeren bemyndiges til at etablere en autorisationsordning for vikarbureauer, som ligger på linje med godskørselslovens tilladelsesordning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1051 af 12. november 2012. Det vil sige, at det er en betingelse for, at et vikarbureau kan opnå autorisation, at vikarbureauet skal følge de bestemmelser om løn- og arbejdsvilkår, der findes i de pågældende kollektive overenskomster.

Henvisningen til indholdet af godskørselslovens ordning indebærer, at ministeren kan fastsætte regler om gebyr for autorisation samt hvilke økonomiske krav, der skal være opfyldt af et vikarbureau for at dette kan få autorisation. Ministeren bemyndiges ligeledes til at etablere et overenskomstnævn svarende til, hvad der gælder på transportområdet. En autorisationsordning som den foreslåede vil bidrage til at rydde op i underskoven af useriøse vikarbureauer, der markedsfører vikarer til halv pris og på anden vis dumper løn- og ansættelsesvilkår.

Det foreslås endvidere, at alle tvister vedrørende loven skal behandles ved Arbejdsretten. Det gælder såvel tvister om, hvorvidt et vikarbureau eller en brugervirksomhed har levet op til de forpligtelser, som de er pålagt efter loven, som tvister om, hvem der er de mest repræsentative arbejdsmarkedsparter. Ændringsforslaget sikrer, at loven respekterer det kollektive overenskomstsysteem, og parternes ret til selv at aftale spillereglerne på det danske arbejdsmarked. Det er i dag Arbejdsretten og det fagretlige systeem og ikke civile domstole, der afgør hvem der er de repræsentative parter og hvordan overenskomster skal forstås. Sådan skal det også være fremover.

Ane Halsboe-Jørgensen (S) Bjarne Laustsen (S) Jens Joel (S) Jan Johansen (S) Leif Lahn Jensen (S)

Lennart Damsbo-Andersen (S) fmd. Pernille Rosenkrantz-Theil (S) Nadeem Farooq (RV) Andreas Steenberg (RV)

Eigil Andersen (SF) Anne Baastrup (SF) Ole Sohn (SF) Finn Sørensen (EL) Christian Juhl (EL) Jørgen Arbo-Bæhr (EL)

Hans Andersen (V) Louise Schack Elholm (V) Claus Hjort Frederiksen (V) Jacob Jensen (V) Peter Juel Jensen (V)

Inger Støjberg (V) Ulla Tørnæs (V) Fatma Øktem (V) Bent Bøgsted (DF) nfm. Jens Henrik Thulesen Dahl (DF)

René Christensen (DF) Pia Adelsteen (DF) Joachim B. Olsen (LA) Benedikte Kiær (KF)

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	45	Det Konservative Folkeparti (KF)	8
Dansk Folkeparti (DF)	22	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Radikale Venstre (RV)	17	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	12	Javnaðarflokkurin (JF)	1

Oversigt over bilag vedrørende L 209

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar, høringsnotat og ligestillingsnotat, fra beskæftigelsesministeren
2	Udkast til tidsplan for udvalget behandling af lovforslaget
3	Tidsplan for udvalget behandling af lovforslaget

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 209

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om ministeren kan bekræfte, at vikarer siden den 5/12-11, hvor direktivet trådte i kraft, har haft et retskrav på de rettigheder direktivet sikrer i forhold til brugervirksomheden, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om ministeren kan bekræfte, at det i givet fald er staten, der i sidste instans har det økonomiske ansvar i sager om diskriminering af vikarer i strid med ligebehandlingsprincippet, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om ministeren kan bekræfte, at vikarens juridisk sikrede rettigheder i henhold til § 3, stk. 1 ikke kan bortfalde, begrænses eller forringes, ved at vikarbureauet indgår en »frivillig« aftale med den enkelte vikar, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om ministeren kan bekræfte, at begrebet »andre bindende generelle bestemmelser«, der er omtalt i § 3, stk. 1, også omfatter skriftlige lokalaftaler på overenskomstdækkede brugervirksomheder, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om begrebet »andre bindende generelle bestemmelser« i § 3, stk. 1, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om ministeren kan bekræfte, at brugervirksomhedens overenskomstmæssige regler for frihed ved barns sygdom vil være gældende for vikaren, hvis forudsætningerne i overenskomsten er opfyldt, jf. § 3, stk. 1 og 2, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm. om ministeren kan bekræfte, at brugervirksomhedens overenskomstsikrede regler vedr. barsels-fædre- og forældreorlov vil være gældende for vikaren, hvis forudsætningerne i overenskomsten er opfyldt, jf. § 3, stk. 1 og 2, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm. om ministeren kan forklare, hvilke særlige juridiske forhold, der som nævnt i bemærkningerne, skal afklares, før der kan tages stilling til arbejdsrettens kompetence på dette område, jf. § 3, stk. 5, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
9	Spm. om ministeren kan bekræfte, at § 3, stk. 5 kan medføre, at en vikar, som er omfattet af en landsdækkende overenskomst, kan medføre, at en vikar modtager f.eks løn, feriefridage, helligdagsordninger og overarbejdsregler, der er markant forringet i forhold til en brugervirksomheds særlige lokale overenskomst, uden at det nødvendigvis opve-

- jes af andet ud fra en helhedsvurdering, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 10 Spm., om vikarer omfattet af en landsdækkende overenskomst indgået af repræsentative parter ikke vil være omfattet af lokalaftaler i en lokal brugervirksomhed, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 11 Spm., om det kan medføre, at en vikar omfattet af den ene af to relevante aftaler kan komme til at udføre arbejde til markant lavere løn og forringede arbejdstidsregler end gældende i den brugervirksomhed, der er omfattet af den anden relevante landsoverenskomst, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 12 Spm., om lovforslaget automatisk godkender særlige landsdækkende vikarbureauoverenskomster indgået af repræsentative parter, der kun i begrænset grad beskytter vikarer, idet lønmodtagersiden som kompromis ikke kunne opnå mere på et tidspunkt, hvor et EU-direktiv med særlig beskyttelse ikke var kendt, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 13 Spm. om der rent juridisk intet er, der hindrer, at en brugervirksomhed i længere perioder kan overlade hovedparten af arbejdet til vikarer omfattet af en landsoverenskomst, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 14 Spm. om, hvordan ministeren stiller sig til forslaget i høringssvaret fra FTF, om at betingelsen for at kunne anvende § 3, stk. 5 er, at det skal fremgå af overenskomsten, at begge parter er enige om at fravige ligebehandlingsprincippet, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 15 Spm. om, hvorledes lovforslagets § 3, stk. 5 efterlever direktivets klare beskyttelsesformål, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 16 Spm. om, ændring af ordlyden i § 3 stk. 5 skal efterleve AC's ønske som formuleret i høringssvaret: »foreslår at den sidste sætning omformuleres så det fremgår at den generelle direktivmæssige beskyttelse af vikaransatte skal respekteres«, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 17 Spm. om, det undtagelsesvis i ekstreme tilfælde vil være muligt retsligt at håndhæve det overordnede krav i direktivet og loven om beskyttelse af en vikar, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 18 Spm. om bemærkningerne i LO's høringssvar om »Sikkerhed i lovvalget«, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 19 Spm. om, hvorvidt det er i strid med loven om arbejdsgiverens pligt til at underrette lønmodtageren om vilkårene for ansættelsesforholdet, at arbejdsgiveren kun skal oplyse vikaren om vilkårene i brugervirksomheden på vikarens anmodning, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 20 Spm. om, hvorvidt vikarbureauet skal pålægges at oplyse vikaren om, hvorvidt vikarbureauet og brugervirksomheden har indgået en jobklausul, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå